

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 46

Oikaisuvaatimus aluehallituksen vuodeosastojen palveluverkkosuunnitelmaa koskevaan päätökseen

14509/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Juha Kinnunen, PALVELULINJAOHTAJA, juha.kinnunen@pirha.fi
Maria Toivakka-Kinnanen, HALLINTOPÄÄLLIKKÖ, maria.toivakka@pirha.fi
Vuokko Ylinen, HALLINTOJOHTAJA, vuokko.ylinen@pirha.fi

Liitteet

1 Ruoveden kunnan oikaisuvaatimus Pirkanmaan hyvinvointialueen hallituksen päätökseen 20.11.2023 § 317

Aluehallitus on tehnyt 20.11.2023 päätöksen (§ 317) Pirkanmaan hyvinvointialueen vuodeosastojen palveluverkkosuunnitelmasta. Aluehallitus päätti hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen vuodeosasto-suunnitelman, todeta, että aluehallitus tarkistaa suunnitelmaa tarvittaessa ja saattaa palveluverkon periaatteiden pohjalta hyväksytyyn suunnitelman tiedoksi aluevaltuustolle 15.1.2024 talousarvion ja -suunnitelman 2024-2026 käsittelyn yhteydessä.

Aluehallituksen hyväksymään suunnitelmaan sisältyy Ruoveden Keiturin Sote Oy:n tuottaman vuodeosaston lakkauttaminen ja toiminnan siirtäminen Virtain vuodeosaston yhteyteen 1.7.2024 mennessä.

Ruoveden kunta on tehnyt aluehallituksen päätöksestä oikaisuvaatimuksen, joka on saapunut hyvinvointialueelle määräajassa 11.12.2023. Ruoveden kunta vaatii, että aluehallitus tarkistaa Pirkanmaan hyvinvointialueen vuodeosasto -suunnitelmaa ja päättää, ettei Ruoveden vuodeosastoa lakkauteta.

Palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta

Oikaisuvaatimuksen perusteluissa katsotaan, että aluehallituksen päätös Ruoveden vuodeosaston sulkemisesta rikkoo sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 4 §:ää. Oikaisuvaatimuksen mukaan Ruoveden vuodeosaston sulkeminen aiheuttaa sen, että palvelut eivät ole enää Pirkanmaan hyvinvointialueella toteutettu lain edellyttämällä tavalla yhdenvertaisesti tai hyvinvointialueen väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita. Lisäksi katsotaan, että päätöstä tehtäessä ei väestön tarpeita ole otettu huomioon.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (jäljempänä "järjestämislaki") 4 §:ssä säädetään palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta seuraavasti:

"Hyvinvointialueen on suunniteltava ja toteutettava sosiaali- ja terveydenhuolto sisällöltään, laajuudeltaan ja laadultaan sellaisena kuin asiakkaiden tarve edellyttää. Asiakkaan yksilöllisestä palvelutarpeesta ja hoidon tarpeesta arvioidaan erikseen. Palvelut on toteutettava yhdenvertaisesti, yhteen sovitettuina palvelukokonaisuuksina sekä hyvinvointialueen väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita. Palveluja voidaan koota hyvinvointialueen alueella suurempiin kokonaisuuksiin silloin, kun palvelujen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

saatavuus ja laadun turvaaminen edellyttävät erityisosaamista tai kalliita investointeja tai kun palvelujen tarkoituksenmukainen, kustannusvaikuttava ja tehokas toteuttaminen edellyttävät sitä. Palvelujen kokoamisesta suurempiin kokonaisuuksiin valtakunnallisesti ja hyvinvointialueiden välisen sopimuksen perusteella säädetään 9, 36 ja 39 §:ssä.

Hyvinvointialueen on turvattava järjestämivastuullaan olevien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen esteettömyys ja saavutettavuus."

Vuodeosasto –suunnitelman taustalla on järjestämislain mukainen palvelujen järjestäminen suurempina kokonaisuuksina, koska palvelujen tarkoituksenmukainen, kustannusvaikuttava ja tehokas toteuttaminen edellyttää sitä. Kaikkia sosiaali- ja terveyspalveluja ei ole mahdollista eikä tarkoituksenmukaista hajauttaa ja järjestää lähipalveluina.

Hyvinvointialueuudistuksen keskeinen tavoite on turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut kaikille hyvinvointialueen asukkaille asuinpaikasta riippumatta. Väestöryhmien väliset ja alueelliset erot sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuudessa ovat isot ja eriarvoisuus on kasvanut. Tämä oli yksi keskeisimmistä syistä, miksi koko hyvinvointialueuudistukseen ryhdyttiin.

Tärkeimmät toimenpiteet palveluiden turvaamiseksi asuinpaikasta riippumatta ovat asukkaiden ja omaisten osallistuminen, henkilöstön ja palveluiden kohdentaminen asiakkaiden tarpeiden mukaisesti, aika- ja paikkariippumattomat sähköiset palvelut, kustannusten hillintä ja päätöksentekokyky toimenpiteiden toteuttamiseksi ja sitä tukevat vaikutusten arvioinnit. Keskeistä on asukkaiden yhdenvertaisuuden toteutuminen asuinpaikasta riippumatta. Vuodeosastojen palveluverkkoa koskevien päätösten osalta arvioidaan, että laajempi palvelukanavavalikoima kuten liikkuvat palvelut ja digipalvelut lisäävät asukkaiden yhdenvertaisuutta ja valinnanmahdollisuutta.

Palveluiden yhdenvertaista toteuttamista seurataan aluevaltuuston hyväksymillä järjestämisen mittareilla, hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman tavoitteiden toteutumisella ja omavalvonnalla, jolla on erityisesti varmistettava palvelujen saatavuus, jatkuvuus, turvallisuus ja laatu sekä asiakkaiden yhdenvertaisuus. Hyvinvointialueen palveluiden yhdenvertaista toteuttamista seuraavat Terveiden ja hyvinvoinnin laitos arviointiraportissa, aluehallintovirasto valvontasuunnitelmassa ja valtio hyvinvointialueen ohjausneuvotteluissa.

Hyvinvointialueen palveluverkon uudistamisessa on palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden varmistamiseksi käytetty toimipisteiden sijoittelussa aika- ja etäisyyskriteereitä, joissa huomioidaan alueen asukkaiden luontaiset asiointi- ja kulkusuunnat. Pääsääntönä on se, että palveluiden tulee toteutua 30 minuutin etäisyydellä asukkaan asuinpaikasta. Harvaan asutuilla alueilla pienelle osalle väestöä pitkät etäisyydet ovat elämäntapaan liittyviä realiteetteja. Ruoveden asukkaiden palvelujen turvaamiseksi on luontevinta keskittää akuuttihoito vuodeosastopalvelut Keiturin Soten Oy:n tuottamana Virroille. Pohjoisen Pirkanmaan alueen vuodeosastopalvelujen saatavuuden turvaamiseksi muut vuodeosastot säilytetään Parkanossa ja Mänttä-Vilppulassa.

Päätöksen perustelemisesta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Ruoveden kunta vetoaa hallintolain asettamaan velvollisuuteen päätöksen perustelemisesta. Aluehallituksen päätöstä on perusteltu tarkoituksenmukaisuudella, kustannusvaikutuksella sekä tehokkaammalla toteuttamisella. Ruoveden kunta vetoaa siihen, että päätöksessä ei ole esitetty taloudellisia lukuja lakkautusten takana eikä avattu perustelua epätarkoituksenmukaisuudesta.

Hallintolain 45 §:n mukaan päätös on perusteltava pykälässä lueteltuja poikkeustilanteita lukuun ottamatta. Perusteluissa tulee kertoa, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun.

Paikkatarvelaskennan analyysissä (aluehallituksen päätös 26.6.2023, § 172) on esitetty laajaan tietopoimintaan perustuneet havainnot Pirkanmaan hyvinvointialueen erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon sairaansijojen käytöstä ja kehitysskenaarioiden tarpeiden muutokset 2035 saakka. Analyysissä esitetyt laskennalliset skenaariot antavat perusteet siihen, kuinka paljon lähisairaaloiden perusterveydenhuollon sairaansijoja tarvitaan.

Vuodeosastojen palveluverkon suunnittelun ensisijaisena tavoitteena ei ole ollut lähivuosien taloudelliset säästöt, vaan kyse on palveluverkon kapasiteetin turvaamisesta ja toiminnallis-rakenteellisesta kehittämisestä, jolla kyetään vastaamaan kasvaviin tarve- ja kysyntätekkijöihin. Tavoitteena on muodostaa kustannustehokkaampia ja potilasturvallisuuden kannalta luotettavia toimintarakenteita. Pirkanmaan alueen väestörakenne, sen kehitys ja etäisyydet tukevat aluehallituksen päätöksen tarkoituksenmukaisuutta.

Paikkatarvelaskennan analyysissä on esitetty useampia skenaarioita. Nykytilan jatkaminen olisi tarkoittanut, että väestön kasvun ja ikääntymisen aiheuttaman palvelujen tarpeen ja kysynnän muutokset edellyttäisivät niin erikoissairaanhoidon kuin lähisairaaloiden vuodeosastojen merkittävää, useiden satojen sairaansijojen lisäystä. Aluehallitus päätti valita 2 prosentin tuottavuustavoitteen mukaisen vaihtoehdon, mikä johtaa kehitysuralle, jossa lisääntyvään sairaansijatarpeeseen ja kysyntään pystytään vastaamaan nykyisellä kapasiteetilla. Se edellyttää kuitenkin merkittäviä työjaollisia muutoksia lähes 2000 sairaansijan kokonaisuudessa painottaen geriatrisen kuntoutuksen osuutta, kotisairaaloitoimintaa ja palliatiivisen hoidon uudelleen organisointia. Olennainen osa muutosta on myös lähisairaaloiden toimipisteverkon supistaminen ja hallittu keskittäminen suurempiin yksikköihin. Ruoveden vuodeosaston lakkauttamisessa ja sairaansijojen keskittämisessä Virroille on kyse juuri tästä.

Selvittämisvelvollisuudesta ja kuulemisesta

Oikaisuvaatimuksessa vedotaan hallintolain 31 §:n mukaiseen viranomaisen selvittämisvelvollisuuteen ja hallintolain 34 §:n säännökseen koskien asianosaisen kuulemista. Oikaisuvaatimuksen mukaan aluehallituksen päätöksen perusteena olevasta vuodeosastojen paikkatarvelaskennan selvityksestä (aluehallituksen päätös 21.8.2023, § 207) ei ole pyydetty kunnilta erillistä lausuntoa.

Hallintolain 31 §:n mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Riittäväällä selvittämisellä tarkoitetaan säännöksen esitöiden (HE 72 /2002, s. 86) mukaan sitä, että viranomainen hankkii sellaiset tiedot ja selvitykset, joilla se arvioi olevan merkitystä asian ratkaisemiselle. Hallintolain 34 §:n mukaan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Hyvinvointialue on selvittänyt hyvinvointialueen vuodeosapaikkatarvetta konsulttiyhtiön avustuksella tehdyllä selvityksellä, joka perustui laajaan datapoimintaan Taysin ja Pirkanmaan kuntien vuodeosastoilla hoidetuista potilaista 12 /2021-12/2022. Lisäksi selvityksessä hyödynnettiin laaja-alaisesti avoimen datan tilastotietoja muun muassa väestön terveyttä ja hyvinvointia sekä väestökehitystä koskien. Selvityksen laatimista ohjasivat työryhmät, joissa oli laaja edustus erikoissairaanhoidosta ja perusterveydenhuollosta. Lisäksi asiaa selvitettiin laajoilla kuulemiskierroksilla.

Aluehallitus lähetti paikkatarvelaskennan selvityksen 21.8.2023 (§ 207) laajalle kuulemiskierrokselle asukastilaisuuksiin, yhteistoimintaelimelle, vaikuttamistoimielimille, valiokunnille ja aluehallituksen jaostoille. Aluehallitus edellytti, että selvitys ja siihen tehdyt täydennysehdotukset tuodaan aluehallituksen hyväksyttäväksi syyskuussa 2023. Lisäksi aluehallitus edellytti, että laaditaan erillinen kooste kuulemiskierroksen kommentteista.

Syksyn 2023 aikana on järjestetty sosiaali- ja terveystalvelujen verkoston kehittämiseen liittyen yhteensä 10 asukastilaisuutta ympäri Pirkanmaata. Asukkaat ovat voineet osallistua näihin tilaisuuksiin joko paikan päällä tai etänä. Esimerkiksi Mänttä-Vilppulassa järjestettiin asukastilaisuus 30.8.2023. Asukastilaisuuksiin on osallistunut yhteensä yli 1000 pirkanmaalaista asukasta.

Sairaalapalvelulinjan palvelulinjajohtaja osallistui hyvinvointialueen edustajana Ruovedellä 2.9.2023 Ruoveden kunnan ja alan järjestöjen organisoimille hyvinvointimessuille. Kuntalaisilla oli mahdollisuus keskustella palveluista ja palveluverkkosuunnitelmasta hyvinvointialueen messupisteellä. Palvelulinjajohtaja myös esitteli palveluverkkosuunnitelmaa messuyleisölle osana messujen ohjelmaa.

Syyskuussa 2023 hyvinvointialue toteutti asukaskyselyn koskien vuodeosastopalveluja, vastaanottopalveluja, työikäisten sosiaalityön palveluja ja kiirevastaanottopalveluja. Kyselyyn oli mahdollista vastata eri kanavien kautta ja asukkailla oli mahdollisuus antaa myös avointa palautetta. Asukaskyselyyn saapui vastauksia yhteensä 5531 henkilöltä. Vastaajista 216 oli Ruovedeltä. Vastaajista yli 79-vuotiaita asukkaita oli yhteensä 400. Avoimia palautteita vastaanotettiin yhteensä 137 kappaletta. Eri asukasryhmiltä on vastaanotettu palautteita yhteensä 55 ja näissä on mukana useita eri kuntien vanhuusneuvostojen lausuntoja ja palautteita. Pirkanmaan hyvinvointialueen vanhuusneuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto ovat antaneet lausunnon tai kommentit sosiaali- ja terveystalvelujen verkoston kehittämisen periaatteisiin ja kaikkiin päätöksentekoon meneviin sosiaali- ja terveystalvelujen verkoston osakokonaisuuksiin.

Myös osa alueen kunnanhallituksista ja kuntajohtajista on antanut kommentteja ja lausuntoja. Muiden ohella Ruoveden kunta on toimittanut asiasta lausunnon.

Ruoveden kunnalla on ollut mahdollisuus tulla kuulluksi ja antaa kommenttinsa käsiteltävään asiaan vaikka hyvinvointialue ei ole lähettänyt kunnille erikseen lausuntopyyntöä. Kunnalla ei ole ns. asianosaisasemaa hyvinvointialueen palvelujen verkostoa koskevassa päätöksentekoprosessissa. Tämä tulkinta on todettu esimerkiksi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

juridisessa asiantuntijalausunnossa, jonka Etelä-Savon hyvinvointialue on pyytänyt keväällä 2023 ja käsitellyt lausunnon kokouksessaan 11.5.2023 § 151. Lausuntopyyntö on koskenut aluehallituksen jäsenen esteellisyyttä, mutta lausunnossa on yleisesti käsitelty myös hyvinvointialueella olevan kunnan asianosaisasemaa hyvinvointialueen päätöksenteossa. Asianosaisaseman puuttumisen vuoksi kuntien kuuleminen erillisen lausuntomenettelyn kautta ei ole ollut välttämätöntä. Koska kunnilla voi kuitenkin olla, ja tosiasiaa myös on, intressejä sen suhteen, minkälaisia palvelujen verkoston ratkaisuja hyvinvointialue on valmistelemassa alueellaan, on kuntien edustajien (kunnanhallitusten ja kunnanjohtajien) kommentit ja lausunnot olleet mukana laajassa palaute- ja kommenttimateriaalissa, josta on koostettu yhteenveto aluehallitukselle päätöksenteon tueksi.

Hyvinvointialueen strategiasta

Oikaisuvaatimusta perustellaan edelleen sillä, että aluehallituksen päätöksen perusteena olevassa hyvinvointialueen vuodeosastojen paikkatarvelaskennan selvityksen valmistelussa ei ole huomioitu hyvinvointialueen strategian painopistealueita. Ruoveden kunta katsoo, että aluehallituksen päätös (§ 317) on aluevaltuuston 5.12.2022 hyväksymän hyvinvointialuestrategian kärkiteeman ” tärkeintä ihminen” vastainen.

Hyvinvointialuestrategia määrittää pitkän aikavälin tavoitteet ja palvelustrategian ylätasoinen linjaukset vuosille 2023-2025. Strategian neljä kärkeä ovat ”tärkeintä ihminen”, ”yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut”, ”hyvinvoivat työntekijät” sekä ”yhdessä yhteentoimiva hyvinvointialue”.

Hyvinvointialueen paikkatarvelaskennan selvitys perustuu palvelujen uudistamista koskevan kärjen ”yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut” alla olevaan kokonaisuuteen ”eheä ja monikanavainen palveluiden verkosto”. Kärkiteema ” tärkeintä ihminen” asettaa tavoitteeksi erinomaisen asiakaskokemuksen ja saavutettavat palvelut sekä asukkaiden ja henkilöstön osallistumisen palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen.

Palvelurakennetyö ja vuodeosastaselvitys lähtevät alueellisen palveluverkon tulevaisuusarvioinneista väestön palvelujen turvaamisessa. Terveystieteiden palvelun laatu ja toimintavarmuus on harvoin tai lyhytaikaisesti tarvittavassa palvelussa olennaisempaa kuin sen fyysinen läheisyys. Ruovesi-Virtain alueen väestön palvelujen järjestäminen aluehallituksen päätöksen (§ 317) mukaisesti turvaa lyhyellä ja pitkällä aikavälillä myös Ruoveden asukkaiden akuuttisairaanhoidon vuodeosastopalvelut paremmin, kuin mallissa, jossa toimipisteitä on useampia ja niihin kaikkiin on henkilöstörekrytoinnin vaikeutuessa vaikeampi saada henkilöstöä.

Hyvinvointialueen strategian mukaan asukkaat osallistuvat itse alusta alkaen palvelutoiminnan suunnitteluun yhdessä hyvinvointialueen kanssa sekä toimivat aktiivisesti oman hyvinvointinsa ja terveyden edistämiseksi. Kuten edellä on todettu, asukkaille on järjestetty monipuoliset vaikuttamismahdollisuudet suunnitteluun.

Hyvinvointialueen strategia korostaa, että palveluiden verkoston suunnittelussa hyödynnetään osaamiskeskittymiä ja tuetaan luontevien osaamiskeskittymien syntymistä. Väestön palvelutarve määrittää tarvittavan palveluiden verkoston.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Liitteenä oikaisuvaatimus.

Ehdotus

Esittelijä: Marina Erhola

Aluehallitus päättää

- hylätä Ruoveden kunnan oikaisuvaatimuksen

Kokouskäsitely

Hallintolain 28.1 § 5 kohdan mukaan henkilö on esteellinen, jos hän on hallituksen, hallituneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenenä sellaisessa yhteisössä, joka on asianosainen tai jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa. Hallintolain 28.1 § 7 kohdan mukaan henkilö on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa vaarantuu muusta erityisestä syystä. Käsitelyn kohteena olevat suunnitelmat, joista oikaisuvaatimukset on laadittu, voidaan katsoa koskevan kuntien erityisiä etuja tai haittoja. Asiassa pidetään siten esteellisinä Pirkanmaan kunnan- ja kaupunginhallitusten jäseniä, kuten kyseisiä suunnitelmia hyväksyttäessäkin. Esteellisyyden arvioinnissa ei ole merkitystä sillä, onko henkilö ollut päättämässä asiasta toisessa roolissa, vaan ratkaisevaa on kaksoisroolin olemassaolo. Esteellisyyden arvioinnissa on hyödynnetty Kuntaliiton ohjeistuksia sekä Hyvil Oy:n 19.5.2023 laatimaa (6/2023) lausuntoa. Hyvinvointialueella noudatetaan esteellisyysperusteiden arvioinnissa varovaisuusperiaatetta.

Varajäsenet Hanna Holma, Jori-Pekka Träskbäck ja Veikko Vallin saapuivat kokoukseen §:n 45 ja 46 käsittelyiden ajaksi.

Aluehallitus totesi Pekka Järvisen esteelliseksi §:n 45 ja 46 käsittelyissä edellä mainituin perustein. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Varajäsen Atanas Aleksovski saapui kokoukseen §:n 45 ja 46 käsittelyiden ajaksi.

Varajäsenet Atanas Aleksovski, Hanna Holma, Jori-Pekka Träskbäck ja Veikko Vallin poistuivat kokouksesta päätöksenteon jälkeen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esteellisyys

Marko Jarva, Lassi Kaleva, Arja Laitinen, Katariina Pylsy, Olga Haapa-aho ilmoittivat olevansa esteellisiä asian käsittelyssä (HL 28 § 1 mom 5 kohta, HL 28 § 1 mom 7 kohta, kunnan/ kaupungin hallituksen jäsenyys) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Aluehallitus totesi Pekka Järvisen esteelliseksi asian käsittelyssä (HL 28 § 1 mom 5 kohta, HL 28 § 1 mom 7 kohta, kunnan/ kaupungin hallituksen jäsenyys) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyydet todettiin.

Tiedoksi

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Nähtävillä Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 22.2.2024

Otteen oikeaksi todistaa

Tampere
23.02.2024

Katri Lielahi
HALLINTOASSISTENTTI

Tiedoksianto asianosaiselle

Päätös on lähetetty sähköpostitse 23.2.2024

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 23.02.2024 klo 10:11. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aluevalitus

§46

Aluevalitusohje

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta aluevalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen kuitenkin hakea muutosta aluevalituksin myös asianosainen sekä hyvinvointialueen jäsen. (Laki hyvinvointialueesta 142 §.)

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna

Valituksen voi lähettää sähköpostitse hameenlinna.hao@oikeus.fi tai tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksiantopäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona virastot ovat suljettuna, valitusasiakirjat saa toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusasiakirjat

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Lisäksi on ilmoitettava yhteystiedot (postiosoite, sähköpostiosoite), joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa ja puhelinnumero mahdollisia tiedusteluita varten.

Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta.

Valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin HLL 21 §:ssä säädetään.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta peritään hallinto-oikeudessa kulloinkin voimassa oleva oikeudenkäyntimaksu 270 euroa (v. 2023). Linkki tuomioistuinmaksulakiin: www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455

Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä sosiaalihuoltolaissa (mm. vammaispalvelu, toimeentulotuki ja kehitysvammaisten erityishuolto) tarkoitettua palvelua tai etuutta koskevissa asioissa eikä myöskään terveydenhuolto-, päihdehuolto- tai mielenterveyslain mukaisissa asioissa eikä asioissa, jotka koskevat sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukaan määrättyjä asiakasmaksuja (Tuomioistuinmaksulaki 5 §).